

МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «РОЛЬ ОСВІТИ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОГО РЕГІОНУ» 20-22 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

З 20 по 22 вересня 2017 р. проходила ІІІ Міжнародна науково-практична конференція «Роль освіти у сталому розвитку гірського регіону». Організаторами конференції виступили кафедра педагогіки початкової освіти педагогічного факультету (завідувач кафедри М.П. Оліяр – доктор педагогічних наук, керівник міжнародного проекту «Гірська школа. Стан. Проблеми. Перспективи розвитку», головний редактор журналу «Гірська школа Українських Карпат») та Івано-Франківський коледж ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (директор коледжу – кандидат філософських наук, професор Ю.М. Москаленко, координатор проекту «Гірська школа. Стан. Проблеми. Перспективи розвитку»). До участі в конференції було запрошено науковців із Інституту проблем виховання НАПН України, Центру дослідження Аппалач (м. Бера, США), учених із Польщі, Словаччини, Болгарії. Активну участь у підготовці і проведенні конференції взяли викладачі кафедри педагогіки початкової освіти Ольга Деркачова, Галина Білавич, Галина Русин, Інна Червінська, Марія Клепар та ін.

На конференції обговорювалися результати багаторічних досліджень науковців України та зарубіжжя з проблем гірських регіонів. Їх розв'язання допомагає запобігти негативним впливам, які нівелюють національну та етнічну самобутність населення гірських регіонів, сприяє збереженню природного розмаїття й етнокультурних традицій, використанню досвіду розвитку освіти в гірських регіонах інших країн світу. На багатьох із таких проблем зосередили увагу учасники конференції, зокрема доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України В.І. Кононенко, кандидат педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України П.В. Лосюк, доктор філософських наук, професор Г.Й. Михайлишин, кандидат педагогічних наук, професор Т.І. Пантюк, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник К.О. Журба та ін.

Кафедра педагогіки початкової освіти тісно співпрацює з освітянами-практиками, які поділилися досвідом роботи в гірських школах з учасниками конференції. Директор Манявського НВК Б.В. Білусяк розповів про навчально-виховне об'єднання «Манявський освітній округ» та проблеми функціонування округу в межах однієї територіальної одиниці в гірській місцевості. Учитель-методист Верховинської ЗОШ І-ІІІ ст. О.Я. Стефюк висвітлила досвід здійснення компетентнісного підходу в навчально-виховному процесі початкової школи на основі етнографічного дослідження Гуцульщини, продемонструвала власний творчий доробок. Учасників конференції привітали учні Верховинської ЗОШ І-ІІІ ст.

У конференції взяли участь учені зі США. Доктор філософії, професор, виконавчий директор Центру дослідження Аппалач (м. Бера, штат Кентуккі) Крістофер Міллер проаналізував досвід десятирічної співпраці вчених Карпатського регіону та Аппалач. Доповідач визначив наративність динаміки народних ремесел та їх соціо-економічну роль у кожному регіоні, що є визначальною при конструюванні ідентичності місцевості. Цілющсть водних та рослинних ресурсів також була визначена характерною особливістю обох гірських регіонів. Кетрін Енгл (кандидат наук, кафедра соціології, університет Кентуккі) представила історію та вплив Програми Grow Appalachia – інноваційного проекту з розвитку городництва та громади, який розпочався в центральних Аппалачах у 2009 році.

21 вересня відбулися виїзні секційні засідання учасників конференції в гірських школах з проблем розвитку етнокультурного, виховного і соціально-економічного потенціалу Карпатського регіону, рекреаційно-оздоровчої та інвестиційної привабливості гірських регіонів, професійної мобільності майбутнього фахівця в полікультурному просторі освіти, розвитку інклюзивного освітнього середовища в гірських школах Українських Карпат, проблем та перспектив розвитку малочисельних шкіл в умовах трансформації європейського освітнього простору, розвитку особистості школяра в умовах гірського середовища, психологічних засад особистісного розвитку горян.

Учасники конференції відвідали Космацьку ЗОШ І-ІІІ ступенів, Космач-Ставицьку загальноосвітню школу І-ІІ ступенів (с. Космач Косівського району Івано-Франківської області), поспілкувалися з директорами шкіл Ю.Д. Семчуком та О.К. Линдюк, педагогами, обмінялися думками щодо забезпечення рівного доступу до інноваційної освіти для дітей з віддалених гірських районів. Кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії громадянського та морального виховання Інституту проблем виховання НАПН України Ірина Шкільна представила презентацію та майстер-клас «Формування національно-культурної ідентичності підлітків у ЗНЗ». Учитель інформатики Космацької ЗОШ І-ІІІ ступенів Ганна Горганюк провела майстер-клас «Упровадження робототехніки в гірських школах».

Під час відвідання Міжнародної зеленої школи (засновник Ірина Жданова) великий інтерес в учасників конференції викликала майстерня писанкарства, стендова доповідь «Математика писанкарства», бінарний урок з хімії та праці «Хімія молока і традиційна гуцульська сирна іграшка», «Майстерня сирних коників» (модератор – Галина Луцяк, учитель Космач-Ставицької ЗОШ І-ІІ ст.) та інші заходи.

У результаті проведеної роботи учасниками конференції прийнята спільна резолюція, що об'єднала всі висловлені пропозиції та рекомендації і визначила стратегічні напрями майбутньої роботи, зокрема створення Асоціації гірських шкіл України з метою активізації досліджень освітньо-виховного простору в Карпатах.